

**ວິເຄາະຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງກຸ່ມປູກຜົດຜັກອິນຊີ ບ້ານນາຊ່າວ
ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ**

ຈັນປະເສີດ ວົງພູທອນ, ສຸລິຈັນ ລຳໄຊ, ນິດດາວັນ ມັງໝໍ່ເມກ ແລະ ພອຍໄພລິນ ອິນທະວົງ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານ
ທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, Email: Chanpaseuth73@gmail.com

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ ວັນທີສົ່ງ 17/4/2024 ວັນທີປັບປຸງຄັ້ງທີ 20/5/2024 ວັນທີຕອບຮັບ 21/6/2024

ບົດຄັດຫຍໍ້:

ການສຶກສາມີຈຸດປະສົງສຶກສາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການປູກຜົດຜັກອິນຊີຂອງບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ສຶກສາລາຍຮັບ, ກຳໄລ, ຜົນຕອບແທນຂອງການປູກຜົດຜັກອິນຊີ. ເປັນການສຶກສາແບບປະສົມປະສານວິທີ ໂດຍມີການສຶກສາຂໍ້ມູນຈາກບົດລາຍງານຂອງບ້ານ ແລະ ການແຈກແບບສຳພາດໃຫ້ຫົວໜ້າກຸ່ມຕອບ, ແຈກແບບສອບຖາມໃຫ້ປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 21 ຄອບຄົວທີ່ປູກຜັກອິນຊີ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ດຳເນີນການວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍສະຖິຕິ ແລະ ທິດສະດີກ່ຽວຂ້ອງ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ: ສະພາບທາງດ້ານຕົ້ນທຶນແນວພັນຂອງການເຮັດກະສິກຳອິນຊີຈະມີຜົດ 21-25 ວັນ, ຜົດ 1 ເດືອນ, ຜົດ 3 ເດືອນ ແລະ ຜົດ 1 ປີ ໃນນີ້ເຫັນວ່າ ຜົດທີ່ມີຕົ້ນທຶນຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນຜົດ 1 ເດືອນ ມີມູນຄ່າ 23,160 ພັນກີບ, ຮອງລົງມາແມ່ນຜົດ 21-25 ວັນ ມີມູນຄ່າ 13,392 ພັນກີບ, ຮອງລົງມາ ແມ່ນຜົດ 3 ເດືອນ ມີມູນຄ່າ 10,560 ພັນກີບ ແລະ ຜົດທີ່ມີຕົ້ນທຶນນ້ອຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນຜົດ 1 ປີ ມີມູນຄ່າ 5,040 ພັນກີບ. ຊັບສິນຄົງທີ່ໂດຍລວມສະເລ່ຍ 21 ຄອບຄົວແມ່ນມີມູນຄ່າລວມ 167,900 ພັນກີບ ຄອບຄົວທີ່ມີມູນຄ່າຊັບສິນຄົງທີ່ຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 40,900 ພັນກີບ, ຄອບຄົວທີ່ມີມູນຄ່າໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 1,100 ພັນກີບ ແລະ

ບາງຄອບຄົວກໍບໍ່ມີເລີຍ, ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ເຮັດກະສິກຳອິນຊີໃນກຸ່ມບ້ານນາຊ່າວ ມີຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າ 416,200 ພັນກີບ ຄືຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນເທົ່າກັບ 274,000 ພັນກີບ ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າ 700 ພັນກີບ. ຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 234,992 ພັນກີບຄອບຄົວທີ່ມີຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 16,300 ພັນກີບ ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າ 7,120 ພັນກີບ. ຕົ້ນທຶນທັງໝົດລວມ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 651,192,000 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍຜົດອິນຊີປີ 2017 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວ ເທົ່າກັບ 467,883 ກີບ, ລາຍຮັບ 2018 ແມ່ນ 506,624 ກີບ, 2019 ແມ່ນ 1,469,218 ກີບ, 2020 ແມ່ນ 1,975,842 ກີບ, 2021 ແມ່ນ 3,445,842 ກີບ, ກະແສເງິນສົດການດຳເນີນງານ: ສາເຫດແມ່ນຍ້ອນວ່າເປັນຄອບຄົວທີ່ມີເນື້ອທີ່ໃນການເຮັດກະສິກຳອິນຊີໜ້ອຍກວ່າໝູ່ໃນ 21 ຄອບຄົວ ຍ້ອນເຫດຜົນນີ້ ເມື່ອມີເນື້ອທີ່ໃນການເຮັດກະສິກຳອິນຊີກໍຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດໜ້ອຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີກຳໄລໜ້ອຍໃນການປູກຜົດອິນຊີ.
ຄຳສັບສຳຄັນ: ຕົ້ນທຶນ, ຜົນຕອບແທນ, ກຸ່ມປູກຜົດຜັກອິນຊີ ແລະ ບ້ານນາຊ່າວ

Study of Cost and Return of Organic Vegetable Cultivation people in Nasoa Village LouangPraBang City LouangPraBang Province

Chanpaseuth VONGPHOUTHONE, Soulichan Lamxay, Nithdavanh Mungnormek
and Phoyphailin INTHAVONG

Faculty of Economics and Business Management, National University of Laos

Email: Chanpaseuth73@gmail.com

Abstract

The study aims to analyze the cost of organic vegetable cultivation in Nasao Village, located in Prabang Capital, Luang Prabang Province, as well as to assess the income, profit, and returns associated with this type of farming. This mixed-method study utilizes data from village reports, interviews with group leaders, and questionnaires administered to 21 families engaged in organic vegetable farming, along with related families. Statistical and theoretical data analyses were conducted. The results indicate the following: In terms of seed costs for organic farming, the study categorized plants based on their growth duration: 21-25 days, 1 month, 3 months, and 1 year. Among these, the most expensive seeds are for 1-month plants, costing 23,160 thousand kip, followed by 21-25-day plants at 13,392 thousand kip, 3-month plants at 10,560 thousand kip, and the least expensive are 1-year plants at 5,040 thousand kip.

The average total fixed assets for the 21 families amounted to 167,900 thousand kip, with the highest fixed assets at 40,900 thousand kip and the lowest at 1,100 thousand kip. Notably, some families reported having no fixed assets at all.

ຄວາມເປັນມາ ແລະ ສະພາບບັນຫາ

ພືດຜັກອິນຊີ ເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນແກ່ຊີວິດ. ມະນຸດທີ່ເກີດຂຶ້ນມາໃນໂລກນີ້ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການປັດໄຈຢູ່ 4 ຢ່າງຄື: ອາຫານ, ຢາປົວພະຍາດ, ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ອາຫານກໍເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ມະນຸດເຮົາບໍ່ສາມາດຂາດໄດ້ເພາະເປັນສິ່ງທີ່ລ້ຽງຮ່າງກ່າວຍເຮັດໃຫ້ມະນຸດດຳລົງຄົງຕົວຢູ່ໄດ້ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມຕ້ອງການຂອງມະນຸດຢູ່ໃນໂລກ ເມື່ອເກີດມີຄວາມຕ້ອງການຢູ່ໃນສັງຄົມຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດມີການຕອບສະໜອງໃຫ້ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການເຫຼົ່ານັ້ນ, ສ ປ ປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ໄດ້ຊື່ວ່າມີຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງລາວຍັງບໍ່ຖືກທຳລາຍຫຼາຍ ປະເທດລາວມີຜືນທີ່ເພາະປູກຈຳນວນຫຼາຍຜືນທີ່ທີ່ມີຄວາມສົມບູນດ້ວຍປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ ເໝາະສົມ ແລະ ມີແຮ່ທາດໃນດິນຈຶ່ງເໝາະສົມແກ່ການປູກຝັງ, ແຂວງຫຼວງພະບາງເປັນແຂວງໜຶ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່

fixed costs for organic farmers in the Na Sao village cluster totaled 416,200 thousand kip, with the highest fixed costs reaching 274,000 thousand kip and the lowest at 700 thousand kip.

The total variable costs for the 21 families were 234,992 thousand kip, with the highest variable costs at 16,300 thousand kip and the lowest at 7,120 thousand kip. The combined total costs for all families amounted to 651,192 thousand kip. The income from organic crop sales was as follows: in 2017, income totaled 467,883 kip; in 2018, it was 506,624 kip; in 2019, income increased to 1,469,218 kip; in 2020, it reached 1,975,842 kip; and in 2021, income further increased to 3,445,842 kip.

The variation in operating cash flow is attributed to the limited area allocated for organic farming by certain families. This reduction in farming area leads to decreased yields and consequently lower profits from organic crop farming.

Keywords: cost and return, organic vegetable, cultivation and Nasao Village.

ພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ ມີພື້ນລະເມືອງຫຼາຍເປັນອັນດັບທີ່ສື່ຂອງແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ ຄວາມໜາແໜ້ນຂອງປະຊາກອນແມ່ນກວມເອົາ 35 ຄົນ/ ກິໂລຕາແມັດ ຊຶ່ງໃນຕົ້ນປີ 2020 ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ GDP ແຂວງ ປະຕິບັດໄດ້ 7,953 ຕື້ກີບ ເທົ່າກັບ 58.68% ຂອງແຜນການ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳປະຕິບັດໄດ້ 1,682 ກວ່າຕື້ກີບ, ວຽກງານກະສິກຳປູກພືດລະດູແລ້ງໄດ້ 12,367 ເຮັກຕາ ແລະ ອື່ນໆ, ຊຶ່ງຜືນທີ່ການຜະລິດຍັງປະຕິບັດໄດ້ບໍ່ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຄວນ, ໃນຂະນະທີ່ຊາວຄ້າຂາຍສ່ວນຫຼາຍຕ່າງກໍ່ໃຫ້ເຫດຜົນວ່າໄລຍະປີຜ່ານມາຜັກປະເພດຕ່າງໆຈະມີລາຄາສູງຂຶ້ນເນື່ອງຈາກການປູກພືດອາຍຸສັ້ນປະເພດຜັກໜ້ອຍລົງ ຍ້ອນຊາວກະສິກອນຈຳນວນຫຼາຍໄດ້ຫັນເອົາເນື້ອທີ່ໄປປູກພືດຊະນິດອື່ນແທນການປູກຜັກ ແລະ ພືດອາຍຸສັ້ນອື່ນໆ, ຄາດວ່າລາຄາຜັກຍັງຈະສືບຕໍ່ແຜ່ງຂຶ້ນຕື່ມອີກເນື່ອງຈາກການຕອບສະໜອງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງ

ຜູ້ບໍລິໂພກ (2020, ສຳນັກຂ່າວສານປະເທດລາວລົງວັນທີ 14/6/2020), ບ້ານນາຊ່າວມີຈຸດເດັ່ນ ແລະ ລັກສະນະພິເສດມີຄວາມສວຍງາມທາງດ້ານທຳມະຊາດ, ສະພາບພູມສັນຖານເປັນລັກສະນະພູ ແລະ ໂນນສູງເປັນບໍລິເວນກວ້າງທີ່ດ້ານໜຶ່ງຕິດກັບປ່າສະຫງວນ ທີ່ເປັນແຫຼ່ງອີກຊີແຊນຂະໜາດໃຫຍ່ຂອງເມືອງຫຼວງພະບາງນອກນັ້ນຍັງ ເປັນທາງຜ່ານໄປຫາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ມີຊື່ສຽງລະດັບປະເທດ ແລະ ລະດັບໂລກກໍຄືນ້ຳຕົກຕາດກວາງຊີ ແລະ ແຫລ່ງທ່ອງທ່ຽວຫລາຍໆບ່ອນ ມີຮ່ອງຮອຍທາງປະຫວັດສາດ, ວັດວາອາຮາມ ແລະ ປະຊາຊົນກໍຍັງສັດທາ ແລະ ນັບຖືກັນມາເຖິງທຸກວັນນີ້, ນອກຈາກຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ແລ້ວບ້ານ ຍັງອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດອີກດ້ວຍເຊັ່ນ: ມີສາຍຫ້ວຍ, ມີອ່າງເກັບນ້ຳ, ຍັງມີປ່າສະຫງວນປົກປ້ອງຂອງເຂດ ທີ່ເປັນບ່ອນຊອກຢູ່ຫາກິນຂອງປະຊາຊົນເຂດນັ້ນ, ດ້ານໜຶ່ງບ້ານ ຍັງມີໂຄງການສາກົນ ແລະ ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອ ອື່ນໆເຊັ່ນ: ໂຄງການປູກຜັກອິນຊີ (ສະໜັບສະໜູນໂດຍໂຄງການ IFAD), ມີສູນພັດທະນາ ແລະ ບໍລິການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ (ສະໜັບສະໜູນໂດຍມູນນິທິໄຊພັດທະນາ) ແລະ ທັງເປັນສູນ OAA (ສູນກະສິກຳອິນຊີ) ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດກະສິກຳອິນຊີຫລວງພະບາງ, ທີ່ມີບົດບາດໃນການສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ດ້ານກະສິກຳໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ (2017, ພະແນກກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແຂວງ). ການບໍລິໂພກແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຕໍ່ວຽກງານການຄ້າໃນຂົງເຂດພື້ນທີ່ກຳລັງພັດທະນາເວົ້າລວມແລ້ວການບໍລິໂພກແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຊ່ວຍໃນການກະຕຸ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງລະບົບເສດຖະກິດເພາະວ່າການບໍລິໂພກແມ່ນສະແດງເຖິງການໃຊ້ຈ່າຍຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຂົ້າໃນການກະຈາຍລາຍໄດ້ໄປສູ່ໜ່ວຍງານອື່ນໆ ນອກຈາກນັ້ນ, ການບໍລິໂພກຍັງຊ່ວຍໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຂອງລະບົບການເງິນເຂົ້າ ໃນລະບົບເສດຖະກິດ ລະບົບການຕະຫຼາດກະສິກຳໃນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພັດທະນາໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ຊຶ່ງເປັນຍ້ອນການໄຫຼວຽນຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານການຕະຫຼາດທີ່ຍັງບໍ່ທົ່ວເຖິງ ຫຼື ປະລິມານການຜະລິດຍັງໜ້ອຍ ຫຼື ລະບົບການຂົນສົ່ງຍັງບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ສິ່ງທີ່ກ່າວມາ ນີ້, ແມ່ນປັດໄຈທີ່ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດສູງອັນເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດນຳເອົາຜະລິດຕະພັນໃນບາງຂົງເຂດໄປຂາຍໃນຕະຫຼາດຂົງເຂດອື່ນໄດ້. ສະນັ້ນ, ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງສຸດຄື ການແກ້ໄຂບັນຫາທາງດ້ານການຕະຫຼາດເມື່ອໃດຊາວກະສິກອນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃນການຊື້ - ຂາຍຂອງຕະຫຼາດແລ້ວ ພວກເຂົາເຈົ້າກໍຈະມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນໃນການເພີ່ມຜົນຜະລິດ ພ້ອມດຽວກັນມັນກໍຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຊາວກະສິກອນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ພິຈາລະນາເຄື່ອງມື ແລະ ທີ່ການໃນການຜະລິດ, ໃນປັດຈຸບັນມັກຈະພົບກັບບັນຫາສານພິດຕົກຄ້າງຢູ່ໃນພືດຜັກ

ຕາມທ້ອງຕະຫຼາດທີ່ມີສານເຄມີສູງເກີນປະລິມານທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກກຳນົດໄວ້, ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນຜູ້ບໍລິໂພກ.

ພືດຜັກອິນຊີເປັນອາຫານຊະນິດໜຶ່ງທີ່ໃຫ້ຄຸນຄ່າທາງໂພຊະນາການສູງ ສາມາດນຳມາປະກອບອາຫານໄດ້ຫຼາຍປະເພດ, ປັດຈຸບັນຄຳນິຍົມການບໍລິໂພກພືດຜັກສະໜູນໄພຂ້ອນຂ້າງສູງ ຜັກອິນຊີຈຶ່ງເປັນພືດທີ່ມີຜູ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈບໍລິໂພກກັນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຍ້ອນວ່າການບໍລິໂພກຜັກອິນຊີຊ່ວຍໃຫ້ລະບົບຂັບຖ່າຍດີຂຶ້ນແລ້ວ ຍັງຊ່ວຍໃນເລື່ອງລະບົບທາງເດີນອາຫານ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກກໍສາມາດໝັ້ນໃຈວ່າໄດ້ຮັບສິ່ງທີ່ດີ, ມີຄຸນປະໂຫຍດເຂົ້າສູ່ຮ່າງກາຍ ໃນການປູກຜັກອິນຊີຜູ້ປະກອບການຄວນຮຽນຮູ້ທີ່ການ ແລະ ເຕັກນິກຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜັກທີ່ສົມບູນ ແຂງແຮງ (ໄພບູນ ແພງເງິນ, 2011), ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ຂອງແຂວງ ໄດ້ກຳນົດຍຸດທະສາດໃນການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ 2 ປັບປຸງການຜະລິດກະສິກຳທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານເພື່ອຂາຍເປັນສິນຄ້າພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ 3 ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງ 4 ການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ໃຫ້ມີການເພີ່ມລາຍຮັບໃຫ້ຊາວນາ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ (ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, 2019) ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການປູກພືດຜັກອິນຊີໃນທົ່ວໂລກເຮັດໃຫ້ເກີດການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານການຄ້າ, ດັ່ງນັ້ນ, ທີ່ມງານການຄົ້ນຄວ້າ ຈຶ່ງສົນໃຈທີ່ຈະສຶກສາການສະໜອງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຜັກປອດສານອິນຊີ, ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງປະລິມານຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ປະລິມານການສະໜອງຕະຫຼອດຈົນສາມາດນຳເອົາຂໍ້ມູນໄປໃຊ້ປະໂຫຍດໃນການຕັດສິນໃຈສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການປູກຜັກປອດສານພິດເພື່ອຈຳໜ່າຍ. ການເລີ່ມປູກພືດອິນຊີແມ່ນມີ 9 ຄອບຄົວ ເລີ່ມແຕ່ ປີ 2013 ຜ່ານການປູກຜັກອິນຊີ ຜ່ານມາໄດ້ 3 ປີ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບວ່າເປັນຜັກປອດສານພິດ ແຕ່ຍັງບໍ່ມີໂລໂກມາຮອດປີ 2019 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 21 ຄອບຄົວ ແລະ ແຜນຮອດປີ 2035 ຈະໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 50 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຄອບຄົວທັງໝົດໃນບ້ານ. ແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ປູກຜັກອິນຊີໄດ້ມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນໃນແຕ່ລະມື້. ການສົ່ງເສີມ ໝາຍເຖິງ ການວາງແຜນໂຄງການໃດໂຄງການໜຶ່ງ ໃນການນຳເອົາຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເທັກໂນໂລຊີ ແລະ ງານວິໄຈຕ່າງໆນຳອອກໄປສູ່ປະຊາຊົນໃນເຂດຊົນນະບົດ ໂດຍຄວາມຮູ້ທີ່ນຳໄປນັ້ນປະຊາຊົນສາມາດຮັບຮູ້ ແລະ ນຳໄປໃຊ້ໄດ້ຢ່າງດີໂດຍປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ

ຊຶ່ງການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງການໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ຊຸມຊົນພ້ອມທັງມີການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ຈາລິຍະທຳຄວບຄູ່ກັນໄປ (ພອນສັກ ດຳລົງກຽດ, 2003).

ໃນປັດຈຸບັນ ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນ ສ.ປ.ປ ລາວ ທີ່ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ແມ່ນຍັງມີລັກສະນະແບບເລື່ອນລອຍ ແລະ ຍັງເປັນບອນເປົ່າຫວ່າງ ສະນັ້ນລັດຖະບານເຮົາຈຶ່ງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ກ່ຽວກັບວຽກງານການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ປະຈຸບັນເຫັນວ່າ ການກະສິກຳເປັນຂະແໜງການທີ່ເປັນພື້ນຖານ ສຳຄັນຂະແໜງໜຶ່ງເຊິ່ງໄດ້ມີການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການພົວພັນກັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກະສິກຳ ໄດ້ສ້າງເປັນສະບຽງອາຫານອັນເປັນພື້ນຖານ ຂອງການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, ຜະລິດສິນຄ້າສະໜອງໃຫ້ທ້ອງຕະຫຼາດທັງພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກນອກປະເທດອີກດ້ວຍ. ນອກຈາກນັ້ນການກະສິກຳ ຍັງເປັນການຜະລິດທີ່ມີລະບົບໝູນວຽນເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີວຽກ

ຈຸດປະສົງ

- ສຶກສາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການປູກພືດຜັກອິນຊີຂອງບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ
- ສຶກສາລາຍຮັບ, ກຳໄລ, ຜົນຕອບແທນ ຂອງການປູກພືດຜັກອິນຊີຂອງ ບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ.
- ປຽບທຽບທາງດ້ານເສດຖະກິດຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າໃນກຸ່ມປູກພືດຜັກອິນຊີ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າ

ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຮັບ: ໄດ້ຮູ້ເຖິງປະລິມານຂອງຜົນຜະລິດຈາກການປູກພືດຜັກອິນຊີ, ໄດ້ຮູ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກພືດຜັກອິນຊີ, ໄດ້ຮູ້ລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຈາກການປູກພືດຜັກອິນຊີ, ໄດ້ຮູ້ເສດຖະກິດຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າໃນກຸ່ມປູກພືດຜັກອິນຊີ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າ, ເພື່ອເປັນແນວທາງໃຫ້ປູກກັບການປະຕິບັດຕົວຈິງຂອງປະຊາຊົນສາມາດນຳໄປພິຈາລະນາ ແລະ ແກ້ໄຂປັບປຸງ, ພັດທະນາຄຸນນະພາບການປູກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຍິ່ງຂຶ້ນ.

ທິບທວນເອກະສານ ແລະ ຂອບເຂດແນວຄວາມຄິດທິດສະດີກ່ຽວກັບຕົ້ນທຶນ

ໃນທາງທຸລະກິດການໃຊ້ຕົ້ນເງິນທຶນ ຫຼື ລົງທຶນໃນຊັບສິນກໍເພື່ອຈະເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດໄດ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍໃນການດຳເນີນຂອງທຸລະກິດນັ້ນ. ການລົງທຶນທາງທຸລະກິດຈະຕ້ອງເກີດມີລາຍຈ່າຍຊຶ່ງມີຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ ແລະ ຕົ້ນທຶນຜັນແປ, ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ເປັນປັດໄຈທີ່ມີບົດບາດໃນການຕັດສິນໃຈທາງດ້ານການເງິນສູງເພາະວ່າການລົງທຶນໃນຊັບສິນປະເພດທຶນເປັນສ່ວນໃຫຍ່ໃນຂະນະດຽວ

ເຮັດງານທຳ ແລະ ຍັງສາມາດຍຶດຖືເອົາເປັນອາຊີບຫຼັກກໍໄດ້, ການກະສິກຳຍັງເປັນການນຳໃຊ້ດິນ ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດໂດຍສະເພາະແມ່ນດິນທີ່ເຄີຍເປົ່າຫວ່າງຮີກຮ້າງກໍສາມາດນຳໃຊ້ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ທາງທິມງານການຄົ້ນຄວ້າຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການຢາກສຶກສາຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງກຸ່ມປູກພືດອິນຊີບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຈາກປະລິມານການໃຊ້ສານເຄມີທາງການກະເສດທີ່ພວກເຮົາຊື້ຜັກມາຈາກຕະຫຼາດຈະສັງເກດໄດ້ວ່າມີການເໝົ່າເປື່ອຍໄວ ແລະ ເປັນຜົນກະທົບຕ່າງໆ ທາງດ້ານສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນກໍຄື ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ຖ້າຫາກມີການສຶກສາຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງກຸ່ມປູກພືດອິນຊີຂອງ ບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຍັງສາມາດນຳໄປເປັນແນວທາງໃຫ້ກັບປະຊາຊົນມີທາງເລືອກໃນການປູກພືດຜັກອິນຊີທີ່ມີປະສິດທິພາບເພີ່ມຂຶ້ນ, ແນໃສ່ເພື່ອການຫຼຸດຜົນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ.

ກັນທຸລະກິດກໍມີລາຍຈ່າຍປະເພດຜັນແປ ທຸລະກິດຈຶ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມບໍລິຫານງານໃຫ້ມີປະສິດທິພາບເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ສາມາດຮັບຜາລະລາຍຈ່າຍດັ່ງກ່າວໄດ້. ການດຳເນີນງານໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງທຸລະກິດມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ທຸລະກິດຕ້ອງຮູ້ຜົນການໃຊ້ເງິນທຶນຂອງທຸລະກິດໂດຍສະເພາະແມ່ນຈຸດກຸ່ມທຶນ ແລະ ຜົນການປ່ຽນແປງການດຳເນີນງານຈະເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ທຸລະກິດເປັນຢ່າງຍິ່ງ ແລະ ຈະເປັນເຄື່ອງຊ່ວຍໃນການວາງແຜນກຳໄລຂອງທຸລະກິດ.

ການວິເຄາະຈຸດກຸ່ມທຶນເປັນວິທີຂອງຮູບແບບການວາງແຜນກຳໄລ ໂດຍອາໃສຫຼັກການກ່ຽວກັບຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງຕົ້ນທຶນ ແລະ ລາຍໄດ້ການວິເຄາະຈຸດກຸ່ມທຶນເປັນເຄື່ອງມືສຳລັບກຳນົດຈຸດທີ່ຊຶ່ງຍອດຂາຍ ແລະ ລາຍໄດ້ຈະກຸ່ມທຶນທັງໝົດຖ້າທຸລະກິດຫຼີກລ້ຽງຜົນຂາດທຶນ ຍອດຂາຍຂອງທຸລະກິດກໍຕ້ອງໃຫ້ກຸ່ມລາຍຈ່າຍທັງໝົດຊຶ່ງໄດ້ແກ່ລາຍຈ່າຍທີ່ຜັນແປໂດຍກົງກັບການຜະລິດ ແລະ ທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລຳດັບກຳນົດຈຸດກຸ່ມທຶນຊຶ່ງຍອດຂາຍ ຫຼື ລາຍໄດ້ຈະກຸ່ມທຶນທັງໝົດ ຖ້າທຸລະກິດຫຼີກລ້ຽງຜົນຂາດທຶນຍອດຂາຍຂອງທຸລະກິດກໍຕ້ອງໃຫ້ກຸ່ມລາຍຈ່າຍທັງໝົດຊຶ່ງໄດ້ແກ່ລາຍຈ່າຍທີ່ຜັນແປໂດຍກົງກັບການຜະລິດ ແລະ ທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລຳດັບການຜະລິດ. ເພື່ອເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຈຸດກຸ່ມທຶນ, ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ວິເຄາະຕົ້ນທຶນຕ່າງໆຂອງທຸລະກິດຢ່າງເລິກເຊິ່ງ.

ປະເພດຂອງຕົ້ນທຶນ: ໂດຍທົ່ວໄປຕົ້ນທຶນລວມຂອງທຸລະກິດຈະປະກອບດ້ວຍຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງ ແລະ ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງ ໝາຍເຖິງ ລາຍຈ່າຍທີ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລຳດັບ

ຂອງການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍຄ່າແຮງ
ງານ, ວັດຖຸດິບ ແລະ ຄ່ານາຍໜ້າຜະນິດງານເປັນຕົ້ນ ການ
ປ່ຽນແປງຕາມປະລິມານການຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການຂອງ
ທຸລະກິດຖ້າປະລິມານການຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການສູງຕົ້ນ
ທຶນປ່ຽນແປງທັງໝົດກໍ່ຈະສູງຕາມແຕ່ຕົ້ນທຶນຜັນແປດ່ຽວ
ຈະຄົງທີ່ ຫຼື ເທົ່າກັນທຸກໆໜ່ວຍຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ ໝາຍເຖິງ ລາຍ
ຈ່າຍທີ່ບໍ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລຳດັບຂອງການດຳເນີນງານຂອງ
ທຸລະກິດຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: ຄ່າຫຼັຍທຽນໂຮງງານ ແລະ ເຄື່ອງຈັກ
ອຸປະກອນ, ຄ່າເຊົ່າ, ດອກເບ້ຍເງິນກູ້ເງິນເດືອນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່
ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ, ເງິນເດືອນຂອງຜູ້ບໍລິຫານ ແລະ ລາຍຈ່າຍສຳນັກ
ງານທົ່ວໄປເປັນຕົ້ນ. ບໍ່ວ່າທຸລະກິດຈະມີປະລິມານຈຳໜ່າຍ
ສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການສູງ ຫຼື ຕໍ່າກໍ່ເສຍລາຍຈ່າຍຈຳນວນຄົງທີ່ເທົ່າ
ເດີມສະເໝີໂດຍປົກກະຕິຈະຄົງທີ່ ຫຼື ບໍ່ປ່ຽນແປງພາຍໃນຊ່ວງ
ໄລຍະເວລາຂອງການດຳເນີນງານໜຶ່ງໆ. ສຳລັບລາຍໄດ້ ຫຼື
ຍອດຂາຍຂອງທຸລະກິດນັ້ນຈະປ່ຽນແປງ ຫຼື ປ່ຽນແປງໄປ
ຕາມລຳດັບການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດດັ່ງກ່າວຄື ຈະ
ປ່ຽນແປງໄປຕາມລຳດັບປະລິມານຈຳໜ່າຍສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການ
ຂອງທຸລະກິດ ຖ້າປະລິມານຂາຍສູງຂຶ້ນຈຳນວນເງິນຂອງຍອດ
ຂາຍກໍ່ສູງຕາມໄປດ້ວຍ ລາຄາສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການຕໍ່ໜ່ວຍຄົງ
ທີ່ ແຕ່ທີ່ຈຳນວນເງິນຂອງຍອດຂາຍປ່ຽນແປງກໍ່ເປັນຜົນເນື່ອງ
ຈາກປະລິມານ (ຈຳນວນໜ່ວຍ) ຂອງສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ
ປ່ຽນແປງໄປ (ບຸນເຮັງ ສີລາກຸນ, ບໍລິຫານການເງິນ, 2007)

**ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລທີ່ມີຄວາມສຳພັນກັບຍອດ
ຂາຍ**

ຄືການວັດແທກຄວາມອາດສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຈາກ
ອັດຕາສ່ວນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປຽບທຽບຈາກຄວາມສຳພັນ
ຂອງກຳໄລຕ່າງໆກັບຍອດຂາຍເປັນອັດຕາສ່ວນທີ່ກຳນົດຈາກ
ລາຍການໃນໃບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບໄດ້ແກ່ອັດຕາສ່ວນດັ່ງຕໍ່ໄປ
ນີ້ຄື: ອັດຕາກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນ (Gross Profit Margin): ອັດຕາ
ສ່ວນລະຫວ່າງກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນກັບຍອດຂາຍ ຜົນຂອງອັດຕາສ່ວນ
ກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນຈະບອກໃຫ້ຊາບວ່າທຸລະກິດມີປະສິດທິພາບໃນ
ການບໍລິຫານງານດ້ານການຂາຍ ແລະ ການຈັດຊື້ສິນຄ້າມາເຜື້ອ
ຜະລິດເຜື້ອຂາຍແນວໃດເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍດ້ານລາຄາ ແລະ ການ
ຈັດຊື້ ແລະ ຜະລິດສິນຄ້າເປັນຕົ້ນຖ້າກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນສູງເມື່ອ
ປຽບທຽບກັບອັດຕາຄ່າສະເລ່ຍຂອງອຸດສາຫະກຳສະແດງວ່າມີ
ການບໍລິຫານດີກວ່າມີສຸດຄິດໄລ່ລຸ່ມນີ້:

$$\text{ອັດຕາກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນ} = \frac{\text{ຍອດຂາຍ} - \text{ຕົ້ນທຶນຂາຍ}}{\text{ຍອດຂາຍ}}$$

$$\text{ຫຼື ອັດຕາກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນ} = \frac{\text{ກຳໄລຂັ້ນຕົ້ນ}}{\text{ຍອດຂາຍ}}$$

ອັດຕາຜົນຕອບແທນທາງການບັນຊີ (Accounting Rate
Return)

ອັດຕາຜົນຕອບແທນທາງການບັນຊີເປັນການປຽບທຽບ
ໄລຍະຫ່າງກຳໄລຈາກການດຳເນີນງານສະເລ່ຍທາງການບັນຊີ
ເງິນລົງທຶນສຸດທິຂອງໂຄງການຫຼັກການໃນການພິຈາລະນາ
ຕັດສິນໃຈໂດຍວິທີນີ້ຄວນເລືອກໂຄງການລົງທຶນທີ່ເຮັດໃຫ້
ອັດຕາຜົນຕອບແທນທາງການບັນຊີສູງທີ່ສຸດ ອັດຕາຜົນຕອບ

$$\text{ແທນທາງການບັນຊີ} = \frac{\text{ກຳໄລຈາກການດຳເນີນງານສະເລ່ຍ}}{\text{ເງິນລົງທຶນສຸດທິ}}$$

ມູນຄ່າປະຈຸບັນ (Net present value) ມູນຄ່າປະຈຸບັນສຸດທິ
ເປັນວິທີການປະເມີນຄ່າຂອງໂຄງການລົງທຶນໂດຍການ
ປຽບທຽບມູນຄ່າປະຈຸບັນຂອງກະແສເງິນສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບໃນ
ອະນາຄົດກັບເງິນລົງທຶນສຸດທິຂອງໂຄງການອັດຕາຜົນຕອບ
ແທນຂັ້ນຕໍ່າຫຼັກການໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນໃຈໂດຍວິທີນີ້ຄື
ຄວນເລືອກລົງທຶນໃນໂຄງການທີ່ມີມູນຄ່າປັດຈຸບັນສຸດທິຫຼາຍ
ກວ່າສູນ ຫຼື ເທົ່າກັບສູນເພາະໂຄງການລົງທຶນນັ້ນຈະໃຫ້ຜົນ
ຕອບແທນທີ່ຈະສູງກວ່າເງິນລົງທຶນ (ໃຫ້ຜົນກຳໄລຈາກການ
ລົງທຶນ)

ມູນຄ່າປັດຈຸບັນສຸດທິ (NPV)=ມູນຄ່າປັດຈຸບັນຂອງກະແສ
ເງິນສິດສຸດທິ-ມູນຄ່າປັດຈຸບັນຂອງເງິນລົງທຶນສຸດທິ
=PV-I

$$\text{ຫຼື } NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} - I$$

CF_t = ກະແສເງິນສິດ ປີທີ t

k = ອັດຕາຕົ້ນທຶນເງິນທຶນ

I = ເງິນລົງທຶນໃນປີ 0

n = ອາຍຸໂຄງການລົງທຶນ

ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນ: ເປັນວິທີການປະ
ເມີນຄ່າໂຄງການລົງທຶນໂດຍຈະຕ້ອງຫາອັດຕາຜົນຕອບແທນ
ຈາກການລົງທຶນທີ່ເຮັດໃຫ້ກະແສເງິນສິດຊຶ່ງຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບ
ໃນອະນາຄົດມີຄ່າເທົ່າກັບມູນຄ່າປັດຈຸບັນຂອງເງິນລົງທຶນສຸດທິ.

ດັດສະນີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດກຳໄລ

ດັດສະນີຄວາມສາມາດໃນການເຮັດກຳໄລເປັນວິທີ
ການປະເມີນຄ່າໂຄງການລົງທຶນໂດຍການປຽບທຽບອັດຕາ
ສ່ວນລະຫວ່າງມູນຄ່າປັດຈຸບັນຂອງກະແສເງິນສິດຮັບຕະຫຼອດ
ໂຄງການກັບເງິນລົງທຶນສຸດທິຂອງໂຄງການນັ້ນໆ, ວິທີຄິດໄລ່
ຄ່າປະຈຸບັນສຸດທິ (NPV) ຄ່າປະຈຸບັນສຸດທິຂອງໂຄງການແມ່ນ
ຜົນລວມຂອງຄ່າປະຈຸບັນຂອງກະແສເງິນສິດ(ທັງກະແສເງິນສິດ
ຮັບ ແລະ ກະແສເງິນສິດຈ່າຍ) ໃນແຕ່ລະປີຕະຫຼອດອາຍຸໂຄງ
ການ ຫຼື ກ່າວໄດ້ອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າຜົນຕ່າງລະຫວ່າງຄ່າປະຈຸບັນ
ລວມຂອງກະແສເງິນສິດຮັບສຸດທິທັງໂຄງການກັບຄ່າປະຈຸບັນ
ຂອງເງິນລົງທຶນມີສຸດດັ່ງນີ້:

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}$$

ຖ້າໂຄງການລົງທຶນໃນປີທຳອິດ ຫຼື ໃນປີທີ 0 ຄັ້ງດຽວສາມາດຄິດໄລ່

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} - I$$

ການຄຳນວນ NPV ມີຂັ້ນຕອນຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

ຂັ້ນຕອນທຳອິດ: ຄຳນວນຄ່າປັດຈຸບັນລວມຂອງກະແສເງິນສົດສຸດທ້າຍໂຄງການໂດຍ

ໃຊ້ອັດຕາຕົ້ນທຶນເງິນທຶນ ຫຼື ອັດຕາຜົນຕອບແທນທີ່ຕ້ອງການເປັນອັດຕາສ່ວນຫຼຸດທີ່ໃຊ້ໃນການຄຳນວນດັ່ງນີ້:

$$PV \text{ ຂອງ } CF \text{ ທັງໂຄງການ} = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}$$

ຖ້າ CF ຕັ້ງແຕ່ປີທີ 1 ເຖິງ ປີທີ N ເທົ່າກັນທຸກໆປີ

PV ລວມຂອງ CF ທັງໂຄງການ = CF(ເປີດຕາຕະລາງ PVIFA ທີ່ K%, n ປີ)

ແຕ່ຖ້າ CF ແຕກຕ່າງກັນ

PV ລວມຂອງ CF ທັງໂຄງການ CF1 ຕາຕະລາງ PVIF ທີ່ K%, N = 1+CF2 (ຕາຕະລາງ PVIF ທີ່ k% n = 2)+...CFn (ຕາຕະລາງ PVIF ທີ່ K%, ປີທີ n)

$$PV \text{ ລວມ} = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}$$

$$NPV = PVB - PVC$$

ຂັ້ນຕອນທີ 2 ຄຳນວນຄ່າປະຈຸບັນສຸດທິ (NPV) ຂອງໂຄງການດັ່ງນີ້:

NPV = PV ຂອງ CF ລວມທັງໂຄງການ-ເງິນລົງທຶນໃນປີ 0

ຂັ້ນຕອນທີ 3 ຖ້າ NPV ທີ່ຄຳນວນໄດ້ມີຄ່າເປັນບວກຄວນລົງທຶນໃນໂຄງການນັ້ນ ແລະ ຄວນປະຕິເສດໃນໂຄງການລົງທຶນຖ້າມີຄ່າ NPV ເປັນລົບ.

ກໍລະນີທີ່ເປັນໂຄງການປະເພດ Mutually Exclusive ຄວນເລືອກໂຄງການທີ່ມີ NPV ມີຄ່າບວກສູງສຸດ.

ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ (Net Profit Margin)

ອັດຕາສ່ວນລະຫວ່າງກຳໄລສ່ວນຜູ້ຖືຮຸ້ນສາມັນ ກັບຍອດຂາຍເປັນກຳໄລຂອງທຸລະກິດຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຫຼັງຈາກຫັກລາຍຈ່າຍຕ່າງໆ, ອາກອນກຳໄລອອກຈາກລາຍໄດ້ຂອງທຸລະກິດ ແລະ ຫັກເງິນປັນຜົນຮຸ້ນບຸລິມະສິດແລ້ວ, ຜົນຮັບທີ່ຈະໄດ້ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າທຸລະກິດບໍລິຫານມີປະສິດທິພາບສຳໃດ ແລະ ທຸລະກິດສາມາດດຳເນີນງານໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງທຸລະກິດໄດ້ຫຼາຍປານໃດ ອັດຕາສ່ວນນີ້ສູງຂຶ້ນເອີ້ນວ່າ: ມີກຳສູງກໍຈະເພີ່ມຄວາມໝັ້ນຄົງໃຫ້ກັບທຸລະກິດ ແລະ ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດອີກດ້ວຍ.

$$\text{ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ} = \frac{\text{ກຳໄລສ່ວນຜູ້ຖືຮຸ້ນສາມັນ}}{\text{ຍອດຂາຍ}}$$

ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລທີ່ມີຄວາມສຳພັນກັບການລົງທຶນຄື ການວັດແທກຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຈາກອັດຕາສ່ວນທີ່ເກີດຈາກການປຽບທຽບເບິ່ງຄວາມສຳພັນຂອງລາຍການກຳໄລຕ່າງໆໃນໃບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບກັບລາຍການລົງທຶນຕ່າງໆໃນໃບສະຫຼຸບຊັບສິມັດເວົ້າກໍ່ຄືວ່າ: ເຮັດໃຫ້ຊາບວ່າການລົງທຶນຂອງທຸລະກິດກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດໃນຮູບການກຳໄລແນວໃດ, ອັດຕາສ່ວນລັກສະນະນີ້ໄດ້ແກ່ອັດຕາສ່ວນຕໍ່ໄປນີ້:

ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ (Return on Equity)

ຄື ອັດຕາສ່ວນລະຫວ່າງກຳໄລສຸດທິກັບສ່ວນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນສາມັນ ຜົນຜົນຮັບທີ່ໄດ້ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າເງິນລົງທຶນຂອງທຸລະກິດຈາກສ່ວນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດຄືຜູ້ຖືຮຸ້ນນັ້ນໄດ້ໄປລົງທຶນ ແລະ ໄດ້ບໍລິຫານ ແລະ ໄດ້ບໍລິຫານການລົງທຶນເພື່ອກຳໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ ທຸລະກິດເປັນແນວໃດນັ້ນຄື ຖ້າການບໍລິຫານງານມີປະສິດທິພາບກໍ່ໃຫ້ເກີດກຳໄລສູງຂຶ້ນ ແລະ ປຽບທຽບໃຫ້ເຫັນເຖິງກຳໄລທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກເງິນລົງທຶນສ່ວນຂອງເຈົ້າຂອງຈຶ່ງຖືເປັນເງິນທຶນຖາວອນຂອງທຸລະກິດດັ່ງນັ້ນການຈະຮູ້ໄດ້ວ່າເງິນທຶນຂອງເຈົ້າຂອງທຸລະກິດນັ້ນສາມາດສ້າງກຳໄລໄດ້ເທົ່າໃດ.

$$\text{ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນ (ROE)} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ທຶນ}}$$

ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນ (Return on Investment or Return on Assets: ROI or ROA)

ໃນບາງຄັ້ງຮຽກວ່າ (Earning Power) ຫຼື ຜົນຕອບແທນຂອງບໍລິສັດ (Return on Assets) ຊຶ່ງເປັນອັດຕາສ່ວນລະຫວ່າງກຳໄລສຸດທິຫຼັງອາກອນກັບຊັບສິນທັງໝົດ (ຊັບສິນລວມ) ອັດຕາສ່ວນນີ້ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ທຸລະກິດໄດ້ບໍລິຫານຊັບສິນເພື່ອໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຄືກຳໄລມີປະສິດທິພາບເປັນຢ່າງໃດ ຖ້າອັດຕາສ່ວນນີ້ມີຄ່າສູງສະແດງວ່າທຸລະກິດໄດ້ບໍລິຫານຊັບສິນເພື່ອກໍ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຄືກຳໄລມີປະສິດທິພາບເປັນຢ່າງໃດຖ້າອັດຕາສ່ວນນີ້ມີຄ່າສູງສະແດງວ່າທຸລະກິດໃຊ້ຊັບສິນເພື່ອກໍ່ໃຫ້ເກີດກຳໄລມີປະສິດທິພາບຫຼາຍ.

$$\text{ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນ (ROI or ROA)} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິຫຼັງອາກອນ}}{\text{ຊັບສິນລວມ}}$$

ການວັດແທກຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຈາກອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນ (Earning Power or Return : ROI) ອາດວິເຄາະໄດ້ຕໍ່ໄປການທີ່ຈະວັດແທກຄວາມສາມາດສ້າງກຳໄລຂອງທຸລະກິດອີກຕ້ອງເບິ່ງປະສິດທິພາບຂອງການດຳເນີນງານ, ອັດຕາກຳໄລສຸດທິ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການນຳ

ໃຊ້ຊັບສິນໃນແນວທາງອັດຕາສ່ວນການໝູນວຽນຂອງຊັບສິນ ພ້ອມເພື່ອຈະໄດ້ສາມາດແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງຈາກການບໍລິຫານ ງານນັ້ນຄື:

ປະສິດທິພາບຂອງການດຳເນີນງານບໍລິຫານວັດແທກໄດ້ສະ ເພາະຈາກອັດຕາສ່ວນກຳໄລສຸດທິ ຫຼື ອັດຕາສ່ວນການໝູນ ວຽນຂອງຊັບສິນເທົ່ານັ້ນທັງນີ້ເພາະອັດຕາກຳໄລສຸດທິບໍ່ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການໃຊ້ຊັບສິນເລີຍບອກພຽງແຕ່ວ່າມີກຳ ໄລເກີດຂຶ້ນຈາກການດຳເນີນງານເທົ່າໃດສ່ວນອັດຕາສ່ວນຂອງ ການໝູນວຽນຊັບສິນກໍ່ບອກແຕ່ເລື່ອງການໃຊ້ຊັບສິນເພື່ອດຳ ເນີນງານໂດຍບໍ່ໄດ້ສະແດງເຖິງຜົນກຳໄລທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການ ໃຊ້ຊັບສິນນັ້ນເລີຍດັ່ງນັ້ນການວັດແທກຄວາມອາດສາມາດໃນ ການສ້າງກຳໄລຈາກອັດຕາກຳໄລສຸດທິຮ່ວມກັບອັດຕາການໝູນ ວຽນຂອງຊັບສິນຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມໝາຍຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ເບິ່ງເຫັນ ບັນຫາຈາກສາຍເຫດທີ່ແທ້ຈິງຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຜົນຕອບແທນສຸດທິຈາກຜູ້ຖືຮຸ້ນ (Return on Equity)

ເປັນອັດຕາສ່ວນລະຫວ່າງກຳໄລສຸດທິກັບສ່ວນຂອງຜູ້ຖື ຮຸ້ນສາມັນ. ສ່ວນຂອງຜູ້ຖືຮຸ້ນສາມັນປະກອບດ້ວຍມູນຄ່າຮຸ້ນ ສາມັນຕາມມູນຄ່າ, ສ່ວນເກີນມູນຄ່າຮຸ້ນ ແລະ ກຳໄລສະສົມ ຫຼື ຄັງສະສົມ. ຜົນຮັບບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າໃນຮອບເວລາທີ່ຜ່ານມາຜູ້ຖື ຮຸ້ນໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນຈາກບໍລິສັດເທົ່າໃດຊຶ່ງມີອັດຕາສູງ ເທົ່າໃດຍິ່ງເປັນການດີ. ມີສຸດຄິດໄລ່ດັ່ງນີ້:

$$\text{ROE} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ທຶນ}} \quad \text{ຫຼື}$$

$$\text{ROE} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ຍອດຂາຍ}} \times \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ທຶນ}} \times \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ທຶນ}}$$

ອັດຕາສ່ວນຕໍ່ລາຄາຕໍ່ລາຍຮັບຕໍ່ຮຸ້ນ ຫຼື ກຳໄລຕໍ່ຮຸ້ນ (Price/earnings ratio) ອັດຕາສ່ວນລາຄາຕໍ່ລາຍຮັບຕໍ່ຮຸ້ນຕໍ່ ກຳໄລຕໍ່ຮຸ້ນ ສະແດງເຖິງອັນທີ່ວ່າຜູ້ລົງທຶນພໍໃຈທີ່ຈະຈ່າຍເງິນ ໜຶ່ງກີບໄປເຂົາຈະໄດ້ຜົນປະໂຫຍດເປັນກຳໄລເທົ່າໃດ. ຫົວໜ່ວຍເປັນເທົ່າ.

$$\text{ອັດຕາສ່ວນລາຄາຕໍ່ກຳໄລຕໍ່ຮຸ້ນ} = \frac{\text{ລາຄາຕໍ່ຮຸ້ນ}}{\text{ກຳໄລຕໍ່ຮຸ້ນ}}$$

ອັດຕາສ່ວນລາຄາຕະຫຼາດຕໍ່ລາຄາຕາມບັນຊີ (Market / Book ratio) ແມ່ນອັດຕາສ່ວນລາຄາຕະຫຼາດຂອງຮຸ້ນຂອງ ທຸລະກິດຕໍ່ມູນຄ່າຕາມບັນຊີຂອງທຸລະກິດ ອັດຕາສ່ວນດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົວຊີ້ບອກໃຫ້ຜູ້ລົງທຶນເກີດຄວາມສົນໃຈຢາກລົງທຶນໃນ ບໍລິສັດນັ້ນໆ ອັດຕາຍິ່ງສູງຍິ່ງເປັນການດີ.

$$\text{ອັດຕາສ່ວນລາຄາຕະຫຼາດຕໍ່ລາຄາຕາມບັນຊີ} = \frac{\text{ລາຄາຕະຫຼາດຕໍ່ຮຸ້ນ}}{\text{ມູນຄ່າຕາມບັນຊີຕໍ່ຮຸ້ນ}}$$

ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງການລົງທຶນ = ອັດຕາກຳໄລສ່ວນ ສ່ວນຜູ້ຖືຮຸ້ນສາມັນ × ອັດຕາສ່ວນໝູນວຽນຂອງຊັບສິນ

$$\text{ອັດຕາສ່ວນການໝູນວຽນຊັບສິນ} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ຍອດຂາຍ}} \times \frac{\text{ຍອດຂາຍ}}{\text{ຊັບສິນລວມ}}$$

ທິດສະດີກ່ຽວກັບການຜະລິດ

ວິນວິດ ໂກວິທະນາກອນ (2000) ເວົ້າວ່າ ການຜະລິດ ເປັນຂະບວນການປ່ຽນແປງປັດໄຈ ການຜະລິດຕ່າງໆ ໃຫ້ເປັນ ຜົນຜະລິດ ຫຼື ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການຜູ້ຜະລິດສາມາດເລືອກໃຊ້ ປັດໄຈການຜະລິດຕະຫຼອດຈົນຮອດເທັກນິກການຜະລິດໄດ້ ຫຼາຍໆ ວິທີພາຍໃຕ້ຕົ້ນທຶນທີ່ມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດ ຫຼື ເສຍຕົ້ນທຶນ ການຜະລິດຕໍ່າທີ່ສຸດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດຕາມຄວາມຕ້ອງ ການຢ່າງມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

ວັນນາ ໄຊຍິດລີ (2007) ການຜະລິດ ໝາຍເຖິງ ການ ກະທຳໃດໆທີ່ກຳໃຫ້ເກີດມູນຄ່າເພີ່ມ (Value Added) ແລະ ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ ເພື່ອໃຫ້ໃຊ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຕໍ່າສຸດໃຫ້ໄດ້ສິນຄ້າທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານມີຄຸນນະພາບເປັນທີ່ເພິ່ງ ພໍໃຈຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ການຜະລິດ

ບັນລີ ຄຳວະຊິລະພິທັກ (1985) ໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝາຍ ການຜະລິດດັ່ງນີ້ຄື: ເປັນຂະບວນການຊຶ່ງສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ດັ່ງກ່າວ ທີ່ເປັນປັດໄຈຖືກໃຫ້ປ່ຽນໃຫ້ເປັນສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການອື່ນໆ ທີ່ເອີ້ນວ່າການຜະລິດໂດຍມີກິດຈະກຳຫຼາຍ ຊະນິດ ທີ່ນຳມາໃຊ້ໃນຂະບວນການ ການຜະລິດລວມເຖິງການ ປ່ຽນແປງຮູບແບບທຳເລ, ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການຜະລິດ ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະເປັນຕົວເລືອກໃນການໃຊ້ປັດໄຈເພື່ອຜະລິດ ຜົນ ຜະລິດຕາມທີ່ຕ້ອງການ.

ປັດໄຈການຜະລິດ

ປັດໄຈການຜະລິດ ໝາຍເຖິງ ຊັບພະຍາກອນທີ່ໃຊ້ເພື່ອ ການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການໃນຄວາມ ໝາຍທາງກະເສດ ສາດແປງປັດໄຈການຜະລິດເປັນ 4 ປະເພດ ໄດ້ແກ່ 1) ທີ່ດິນ (Land) 2) ແຮງງານ (Labour) 3) ທຶນ (Capital) ທຶນແບ່ງ ອອກເປັນ 2 ປະເພດ ຄື: ເງິນທຶນ ແລະ ສິນຄ້າ ປະເພດທຶນ ໄດ້ແກ່ສິ່ງກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຄື່ອງຈັກທີ່ໃຊ້ການຜະລິດ ແລະ 4) ຜູ້ປະ ກອບການ (Entrepreneurship) ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ສາມາດ ນຳປັດໄຈການຜະລິດຕ່າງໆມາດຳເນີນການຜະລິດໃຫ້ມີປະສິດ ທິພາບທີ່ສຸດໂດຍອາໄສຫຼັກການບໍລິຫານທີ່ດີ (ວັນນາ ໄຊຍິດລີ. 2550: 1-2)

ສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ການຜະລິດ ໝາຍເຖິງ ການນຳ ປັດໄຈ ທາງການຜະລິດຫຼາຍໆຊະນິດມາແປຮູບເພື່ອໃຫ້ເກີດມູນຄ່າ ເພີ່ມ ໂດຍເລືອກໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ປັດໄຈການຜະລິດທີ່ມີຢູ່

ຢ່າງຈຳກັດໄດ້ແກ່: ທີ່ດິນ, ແຮງງານ, ທຶນ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ພາຍໃຕ້ການບໍລິຫານຈັດການຂອງຜູ້ປະກອບການເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດສູງສຸດຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຊຶ່ງຜົນຕອບແທນຄື ກຳໄລ (Profit).

ຕົ້ນທຶນອາດຈະເປັນຕົ້ນທຶນຂອງຊັບສິນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນສິ່ງທີ່ຈະເປັນຊັບສິນທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນນັ້ນກໍຕໍ່ເມື່ອທຸລະກິດມີການຈ່າຍອອກໄປເພື່ອໃຫ້ໄດ້ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການມີໄວ້ເພື່ອຈ່າຍໜ່ວຍ ຫຼື ມີການໃຊ້ງານ, ຕົ້ນທຶນທີ່ມີການໃຊ້ງານໄປແລ້ວນັ້ນອາດມີປະໂຫຍດໃນອະນາຄົດ ແລະ ການຫຼຸດຕົ້ນທຶນໃນຮູບແບບການຫັກຄ່າຫຼືຍຫຼ່ຽນຂອງຊັບສິນ, ໂດຍຈະມີການສະແດງໃນໃບລາຍງານການເງິນ, ສ່ວນທີ່ເປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ວ່າຈະເປັນຕົ້ນທຶນຂອງສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການທີ່ເກີດການຈ່າຍເພື່ອໃຫ້ມີລາຍຮັບ ແລະ ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ລາຍຮັບເຊັ່ນ: ຄ່າໂຄສະນາ, ຄ່າຂົນສົ່ງ (ອອກຂາຍ) ໂດຍຈະມີການສະແດງຢູ່ໃນໃບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບ.

ທິດສະດີຜັກປອດສານພິດ

ຜັກປອດສານພິດ ໝາຍເຖິງ ຜັກທີ່ເກັບຈາກໜ້າດິນຊຶ່ງປາສະຈາກປຸຍເຄມີ ແລະ ຢາຂ້າແມງໄມ້ດິນກວ່າສາມປີບໍ່ມີສານຕົກຄ້າງບໍ່ມີສານພິດດັ່ງກ່າວຈາກດິນ, ທາງນ້ຳ, ທາງອາກາດ, ຫຼື ຈາກການຕັດຕໍ່ແນວພັນພືດ. ປະຖາວິດ ມັງມູນ (2015) ຄວາມໝາຍຂອງຜັກປອດສານພິດຈາກກະແສຄວາມຢ້ານໃນພືດໄຜຂອງສານເຄມີທີ່ຕົກຄ້າງຢູ່ໃນພືດຜັກທີ່ຂາຍຢູ່ໃນທ້ອງຕະຫຼາດຂອງປະຊາຊົນເຮັດໃຫ້ການກະເສດສິນໃຈໃນການປູກພືດຜັກປອດສານເຄມີຫຼາຍຂຶ້ນກຸ່ມທຸລະກິດຕ່າງໆທັນມາສິນໃຈຕໍ່ຜົນຜະລິດຜັກປອດສານພິດຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມີການຜະລິດສິນຄ້າອອກມາຂາຍໃນຊື່ເອີ້ນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຜັກອະນາໄມ, ຜັກປອດໄຜ ແລະ ຜັກປອດສານພິດ ທົ່ງສັກ ສີນຸຊາດ ແລະ ຄະນະ (1996) ກະເສດອິນຊີຄື ລະບົບການຜະລິດທີ່ຄຳນຶງເຖິງສະພາບແວດລ້ອມ, ຮັກສາສິມດຸນທຳມະຊາດ ແລະ ຄວາມລາກຫຼາຍທາງຊີວະພາບ ໂດຍມີລະບົບການຈັດການນິເວດວິທະຍາທີ່ຄ້າຍຄືກັບທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງການນຳໃຊ້ສານສັງເຄາະ ບໍ່ວ່າຈະເປັນປຸຍເຄມີ, ສານເຄມີກຳຈັດສັດຕູພືດ ແລະ ຮໍໂມນຕ່າງໆຕະຫຼອດຈົນບໍ່ແມ່ນພືດ ຫຼື ສັດທີ່ການຈາກການຕິດຕໍ່ທາງພັນທຸກຳທີ່ອາດເກີດມົນລະພິດໃນສະພາບແວດວ້ອມເປັນການໃຊ້ອິນຊີວັດຖຸເຊັ່ນ: ປຸຍຄອກ, ປຸຍພືດສັດ ແລະ ປຸຍຊີວະພາບໃຫ້ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນເພື່ອໃຫ້ຕົ້ນພືດມີຄວາມແຂງແຮງສາມາດຕ້ານທານກັບໂລກ ແລະ ແມງດວ້ຍຕົນເອງ.

ຜັກປອດສານພິດ: ຜັກທີ່ລະບົບການຜະລິດບໍ່ມີການໃຊ້ສານເຄມີໃດໆທັງສິນບໍ່ວ່າຈະເປັນສານເຄມີເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ປາບສັດຕູພືດ ຫຼື ປຸຍເຄມີທຸກສະນິດ ແຕ່ຈະໃຊ້ປຸຍອິຊີທັງໝົດ ແລະ

ຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວແລ້ວຕ້ອງບໍ່ມີພິດໃດໆ ທັງນັ້ນ ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ເປັນ (pesticide – free vegetable).

ໄຮໂດໂປນິກ (Hydroponics) ຄື ການປູກແບບບໍ່ໃຊ້ດິນ ໂດຍຫຼັກການແລ້ວມີ 2 ແບບຄື: ການປູກໃນນ້ຳຊຶ່ງບໍລິເວນອ້ອມຮອບຂອງພືດເປັນແຫຼວ ແລະ ການປູກໃນວັດຖຸແຂງ ເຊັ່ນ ແກບ, ກ່າວບໜາກຜ້າວ, ຫີນພູເຂົາໄຟຊຶ່ງເປັນວັດສະດູປູກທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ທາດອາຫານກັບພືດແຕ່ຢ່າງໃດໃນຄະນະດຽວກັນກໍ່ເຮັດໃຫ້ໜ້າທີ່ເປັນວັດສະດູທີ່ຊ່ວຍຄ່ຳ ແລະ ຈຸມຮາກໄຮໂດໂປນິກໃຊ້ປຸຍເຄມີ.

ຜັກປອດໄຜຈາກສານພິດຄື: ຜັກທີ່ມີລະບົບການຜະລິດສານເຄມີໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ປາບປາມສັດຕູພືດລວມທັງປຸຍເຄມີເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວໄດ້ເກັບກ່ຽວໄດ້ຍັງມີສານເຄມີຕົກຄ້າງບໍ່ເກີນກະປະລິມານທີ່ກຳນົດໄວ້.

ຜັກປອດສານພິດ ໝາຍເຖິງ ຜັກທີ່ຍັງມີສານເຄມີຕົກຄ້າງໃນປະລິມານເບີເຊັ່ນນ້ອຍຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໃຫ້ສານເຄມີຕົກຄ້າງຢູ່ໄດ້ ສູນທອນ ສີທະວີ, (2005).

ຜັກອະນາໄມຄືຜັກທີ່ລະບົບການຜະລິດມີການໃຊ້ສານເຄມີປ້ອງກັນ ແລະ ປາບສັດຕູພືດລວມທັງປຸຍເຄມີເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວໄດ້ຍັງມີສານພິດຕົກຄ້າງບໍ່ເກີນປະລິມານທີ່ກຳນົດໄວ້ເພື່ອຄວາມປອດໄຜຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ມີຄວາມສະອາດຜ່ານກຳມະວິທີການປະຕິບັດກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວຕະຫຼອດການຂົນສົ່ງ ແລະ ການບັນຈຸທີ່ບໍ່ໄດ້ຕາມຄຸນລັກສະນະຕາມມາດຕະຖານປະກ່າວກະຊວງສາທາລະນະສຸກ.

ຄວາມໝາຍຂອງຜັກປອດສານພິດ

ເປັນອາຫານທີ່ສຳຄັນຕໍ່ຮ່າງກ່າວຍ ປະກອບດ້ວຍເຊວລູໂລສຈຳນວນຫຼາຍ ຊຶ່ງມີປະໂຫຍດຊ່ວຍໃນການຂັບຖ່າຍດີ ແລະ ທີ່ສຳຄັນໃນຜັກມີວິຕາມິນເອ ຊ່ວຍບຳລຸງສາຍຕາ, ວິຕາມິນຊີ ຊ່ວຍບຳລຸງເຫງືອກ ແລະ ຝັນ, ສ້າງພູມຕ້ານທານພະຍາດໃຫ້ກັບຮ່າງກ່າວຍ ແຕ່ໃນປັດຈຸບັນຜູ້ບໍລິໂພກມັກພົບກັບບັນຫາສານພິດຕົກຄ້າງໃນພືດຜັກ ອັນເນື່ອງມາຈາກການໃຊ້ສານເຄມີປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ເໝາະສົມ ແລະ ບໍ່ລະມັດລະວັງຂອງຊາວກະສິກຳຜູ້ຜະລິດເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນຜູ້ບໍລິໂພກ.

ຜັກປອດສານພິດແບ່ງເປັນ 3 ປະເພດດັ່ງນີ້:

ຜັກປອດສານພິດ (Pesticide free)

ການປູກຜັກແບບນີ້ຈະເນັ້ນການຄວບຄຸມ ການໃຊ້ສານເຄມີໃນການປູກໂດຍບໍ່ໃຊ້ສານເຄມີໃນການກຳຈັດແມງໄມ້ ແຕ່ຍັງຄົງໃຊ້ປຸຍເຄມີ ແລະ ຮໍໂມນເລັ່ງຜົນຜະລິດຫາກແຕ່ເປັນສານເຄມີທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຮ່າງກ່າວຍ ຜົນຜະລິດທີ່

ເກັບກ່ຽວຈະຕ້ອງບໍ່ມີສານພິດຕົກຄ້າງ ບໍ່ເກີນລະດັບປະລິມານທີ່
ກຳນົດໄວ້ເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ຜັກອະນາໄມ (Pesticide safe)

ເຮົາມັກຮູ້ຈັກຜັກອະນາໄມອີກຊື່ໜຶ່ງວ່າ “ຜັກກ່າວງ
ມຸ່ງ” ຜັກປະເພດນີ້ຍັງຄົງໃຊ້ປຸຍເຄມີເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕ
ແລະ ໃຊ້ສານກຳຈັດແມງໄມແຕ່ຈະເປັນສານເຄມີທີ່ມີພິດຕົກ
ຄ້າງໃນໄລຍະສັ້ນ ແລະ ຢຸດສິດສານເຄມີກ່ອນເກັບກ່ຽວຕາມ
ໄລຍະເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ເພື່ອໃຫ້ຜັກປອດຈາກສານເຄມີ ຫຼື ມີ
ສານຕົກຄ້າງບໍ່ເກີນປະລິມານທີ່ກຳນົດໄວ້ການປູກຜັກປະເພດນີ້
ມີຢູ່ 2 ຢ່າງຄື: ການປູກໂດຍໃຊ້ມຸ່ງຕາໜ່າງ ຫຼື ການກ່າວງມຸ່ງ
ແລະ ອີກແບບຄືການປູກແບບບໍ່ໃຊ້ມຸ່ງຕາໜ່າງ.

ຜັກໄຮໂດໂຟນິກ (Hydroponics)

ການປູກຜັກປະເພດນີ້ແມ່ນການປູກໂດຍໃຊ້ນໍ້າແທນດິນ
ໂດຍປະສົມອາຫານທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕລົງໃນນໍ້າ
ຮາກພືດທີ່ສຳພັນນໍ້າຈະດູດຊຶມສານອາຫານທີ່ສະສົມໄວ້ທີ່ໃບ
ສ່ວນຮາກທີ່ບໍ່ສຳພັນນໍ້າຈະເຮັດໜ້າທີ່ຮັບອີກຊີແຊນ.

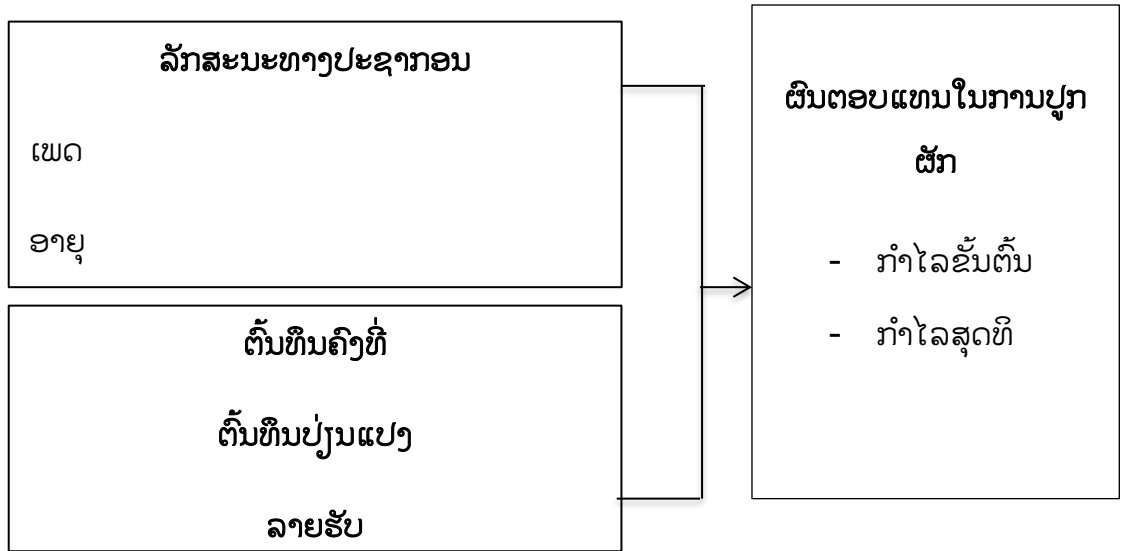
ບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ທະນາກອນ ໂຊກສິລິວັດ (2011) ການປຽບທຽບຕົ້ນ
ທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນໃນການຜະລິດຜັກປອດສານພິດກັບ
ການຜະລິດຜັກທີ່ໃຊ້ສານເຄມີຂອງກຸ່ມກະສິກຳກຸ່ມ 8 ບ້ານບຶງ
ຜະ ແຂວງ ພິດສະນຸໂລກ ຈຸດປະສົງເພື່ອ ປຽບທຽບຕົ້ນທຶນ ແລະ
ລາຍໄດ້ຈາກການຜະລິດຜັກປອດສານພິດກັບການຜະລິດຜັກ
ໂດຍໃຊ້ສານເຄມີ, ເພື່ອປຽບທຽບຜົນຕອບແທນຈາກການ
ຜະລິດຜັກປອດສານພິດກັບການຜະລິດຜັກໂດຍໃຊ້ສານເຄມີ.
ການເກັບຂໍ້ມູນຈາກການສຳພາດຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນ
ໃນການຜະລິດຜັກປອດສານພິດກັບຜະລິດຜັກໂດຍໃຊ້ເຄມີ ຈຳ
ນວນ 24 ຄອບຄົວ, ວິເຄາະຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງ
ຜັກສາມສະນິດຄື: ຜັກກ່າວດນາ, ຜັກກ່າວງຕຸງ ແລະ ຜັກກ່າວ
ຫອມ ສະຖິຕິທີ່ໃຊ້ມີຄ່າຄວາມຖີ່ ແລະ ຄ່າສະເລ່ຍ, ໂດຍໃຊ້
ການວິເຄາະຜົນຕອບແທນ 3 ອັດຕາສ່ວນ ຄື: ອັດຕາສ່ວນຜົນ
ຕອບແທນໃນການລົງທຶນ, ອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກຊັບສິນ

ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກສ່ວນຂອງເຈົ້າຂອງ ຜົນການສຶກ
ສາພົບວ່າ: ຕົ້ນທຶນທັງໝົດຈາກການຜະລິດຜັກກ່າວດນາ, ຜັກ
ກ່າວງຕຸງ ແລະ ຜັກກ່າວຫອມຂອງຊາວນາທີ່ປູກພືດປອດ
ສານພິດສູງກວ່າຊາວນາຜູ້ທີ່ຜະລິດຜັກໂດຍໃຊ້ສານເຄມີເທົ່າ
ກັບ 15,731,294 ກີບ ແລະ 2,678,268 ກີບ ຄວາມສຳຄັນ
ແລະ ລາຍໄດ້ຕໍ່ປີ. ລາຍໄດ້ຕໍ່ປີຂອງການປູກພືດປອດສານພິດ
ຂອງຜັກ 3 ຊະນິດສູງກວ່າການຜະລິດຜັກໂດຍໃຊ້ເຄມີ ເທົ່າກັບ
147,129,750 ກີບ ແລະ 55,260,000 ກີບ. ການວິເຄາະຜົນ
ຕອບແທນຈາກການລົງທຶນພົບວ່າອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກ
ການຜະລິດຜັກປອດສານພິດສູງກວ່າການປູກຜັກໂດຍໃຊ້ເຄມີ
ໂດຍມີອັດຕາຜົນຕອບແທນເງິນລົງທຶນ (ROI) ເທົ່າກັບ
17,63 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ 16,09 ສ່ວນຮ້ອຍ, ອັດຕາຜົນຕອບ
ແທນຈາກຊັບສິນ (ROA) ເທົ່າກັບ 17,63 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ
16,09 ສ່ວນຮ້ອຍ, ອັດຕາຜົນຕອບແທນຈາກສ່ວນຂອງເຈົ້າ
ຂອງ (ROE) ເທົ່າກັບ 17,63 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ 16,09 ສ່ວນ
ຮ້ອຍ.

ຫຼຽນໄຊ ພັນຄົງ (2015) ການວິເຄາະປຽບທຽບຕົ້ນ
ທຶນ, ຜົນຕອບແທນ ແລະ ປະສິດທິພາບການຜະລິດຜັກປອດ
ສານພິດໃນບ້ານບາງຮຽງ ແຂວງ ສິງຂາ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາ
ສະພາບທົ່ວໄປຂອງການຕະຫຼາດ, ບັນຫາ ແລະ ອຸປະສັກທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດຜັກປອດສານພິດ ເພື່ອປຽບທຽບຕົ້ນ
ທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນ, ກຸ່ມຕົວຢ່າງມີ 30 ຄົນ ໂດຍໃຊ້ແບບ
ສຳພາດສຳພາດຊາວສວນທີ່ປູກຜັກ 5 ຊະນິດຄື: ຜັກບົວ, ຜັກ
ກ່າວຫອມ, ຜັກກະເຜົາ, ຜັກຊີ ແລະ ໝາກພິກ. ຈາກການ
ວິເຄາະຜົນການສຶກສາພົບວ່າ: ຊາວນາສ່ວນໃຫຍ່ເປັນເພດຍິງ,
ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 41-50 ປີ, ລະດັບການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ,
ມີແຮງງານໃນຄອບຄົວຊ່ວຍໃນການປູກ 2 ຄົນ ແລະ ມີອາຊີບ
ຫຼັກໃນການປູກພືດຜັກປອດໄພຈາກສານພິດໃນທີ່ດິນຂອງຕົນ
ເອງ ແລະ ໃຊ້ເງິນທຸນຂອງຕົນ ເອງ, ຜັກບົວມີຕົ້ນທຶນລວມ
ສະເລ່ຍຕໍ່ໄຮສູງສຸດ.

ກອບແນວຄວາມຄິດ

ວິທີການຄົ້ນຄວ້າ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ໄດ້ໃຊ້ວິທີການສຶກສາແບບປະສົມປະສານ ໂດຍໃຊ້ແບບສຳພາດແຈກໃຫ້ຫົວໜ້າກຸ່ມ ແລະ ແຈກແບບສອບຖາມໃຫ້ຊາວນາທີ່ປູກພືດຜັກອິນຊີທີ່ບ້ານນາຊ່າວນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງຈຽງ ເພື່ອນຳຂໍ້ມູນມາຄິດໄລ່ຫາຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຈາກການປູກພືດອິນຊີຂອງບ້ານ, ເຊິ່ງເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແຕ່ເດືອນຕຸລາ 2022 ຫາ ກໍລະກົດ 2023 ໄລຍະ 10 ເດືອນ ເພື່ອຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນຂອງກຸ່ມປູກພືດຜັກອິນຊີບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງຈຽງ.

ຜົນຂອງການສຶກສາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຜົນຂອງການວິໄຈພົບວ່າ: ສະພາບທາງດ້ານຕົ້ນທຶນແນວພັນຂອງການເຮັດກະສິກຳອິນຊີ ຈະມີພຶດ 21-25 ວັນ, ພືດ 1 ເດືອນ, ພືດ 3 ເດືອນ ແລະ ພືດ 1 ປີ ໃນນີ້ເຫັນວ່າ ພືດທີ່ມີຕົ້ນທຶນຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນພືດ 1 ເດືອນ ມີມູນຄ່າ 23,160 ພັນກີບ, ຮອງລົງມາແມ່ນພືດ 21-25 ວັນ ມີມູນຄ່າ 13,392 ພັນກີບ, ຮອງລົງມາ ແມ່ນພືດ 3 ເດືອນ ມີມູນຄ່າ 10,560 ພັນກີບ ແລະ ພືດທີ່ມີຕົ້ນທຶນນ້ອຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນພືດ 1 ປີ ມີມູນຄ່າ 5,040 ພັນກີບ.

ຊັບສິນຄົງທີ່ໂດຍລວມສະເລ່ຍ 21 ຄອບຄົວແມ່ນມີມູນຄ່າລວມ 167,900 ພັນກີບ ຄອບຄົວທີ່ມີມູນຄ່າຊັບສິນຄົງທີ່ຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 40,900 ພັນກີບ, ຄອບຄົວທີ່ມີມູນຄ່າໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 1,100 ພັນກີບ ແລະ ບາງຄອບຄົວກໍບໍ່ມີເລີຍ.

ຄ່າຫຼ້ຍຫ້ຽນ: ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງມູນຄ່າຍັງເຫຼືອຂອງຊັບສິມບັດຄົງທີ່ພາຍຫຼັງຫັກຄ່າຫຼ້ຍຫ້ຽນແລ້ວ. ສຳລັບການຫັກຄ່າຫຼ້ຍຫ້ຽນຂອງຊັບສິມບັດຄົງທີ່ແມ່ນນຳໃຊ້ວິທີການຫັກຄ່າແບບປົກກະຕິ ແລະ ອາຍຸການໃຊ້ງານຂອງລົດຕູ້, ລົດໄຖ ແລະ ໄດ

ສູບນ້ຳ ໂດຍອີງໃສ່ການສຳພາດຈາກຊາວກະສິກຳການຊົມໃຊ້ຕົວຈິງ ແລະ ບາງລາຍການກໍປະເມີນເອົາບົນພື້ນຖານສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງການໃຊ້ງານ. ໃນຈຳນວນ 21 ຄອບຄົວມີມູນຄ່າຍັງເຫຼືອ ຫຼື ອພາຍຫຼັງທີ່ຫັກຄ່າຫຼ້ຍຫ້ຽນແລ້ວພົບວ່າ: ລົດຕູ້ມີມູນຄ່າ 1,900 ພັນກີບ, ລົດໄຖມີມູນຄ່າ 1,880 ພັນກີບ.

ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່: ຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ເຮັດກະສິກຳອິນຊີໃນກຸ່ມບ້ານນາຊ່າວ ມີຕົ້ນທຶນຄົງທີ່ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າ 416,200 ພັນກີບ ຄືຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນເທົ່າກັບ 274,000 ພັນກີບ ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າ 700 ພັນກີບ. ຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 234,992 ພັນກີບ ຄອບຄົວທີ່ມີຕົ້ນທຶນປ່ຽນແປງຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າກັບ 16,300 ພັນກີບ ແລະ ໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າ 7,120 ພັນກີບ. ຕົ້ນທຶນທັງໝົດລວມ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 651,192,000 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍພືດອິນຊີປີ 2017 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 467,883 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍພືດອິນຊີປີ 2018 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວ ເທົ່າກັບ 506,624 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍພືດອິນຊີປີ 2019 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວເທົ່າກັບ 1,469,218 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍພືດອິນຊີປີ 2020 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວ ເທົ່າກັບ 1,975,842 ກີບ, ລາຍຮັບຈາກການຂາຍພືດອິນຊີປີ 2021 ລວມທັງໝົດ 21 ຄອບຄົວ ເທົ່າກັບ 3,445,842 ກີບ, ກະແສເງິນສົດການດຳເນີນງານ: ສາເຫດແມ່ນຍ້ອນວ່າເປັນຄອບຄົວທີ່ມີເນື້ອທີ່ໃນການເຮັດກະສິກຳອິນຊີໜ້ອຍກວ່າໝູ່ໃນ 21 ຄອບຄົວ ຍ້ອນເຫດຜົນນີ້ ເມື່ອມີເນື້ອທີ່ໃນການເຮັດກະສິກຳອິນຊີກໍຈະເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດໜ້ອຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີກຳໄລໜ້ອຍໃນການປູກພືດອິນຊີ.

ຈາກການສຶກສາສາມາດສະຫຼຸບຜົນວິເຄາະຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມປູກຝັດອິນຊີ ບ້ານນາຊ່າວ ນະຄອນຫຼວງພະບາງແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຝັດວ່າມີໄລຍະຄົນທົນ ຄອບຄົວທີ 1 ແມ່ນ 1 ປີ 7 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 2 ແມ່ນ 1 ປີ 6 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 3 ແມ່ນ 1 ປີ 8 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 4 ແມ່ນ 1 ປີ 10 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 5 ແມ່ນ 1 ປີ 10 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 6 ແມ່ນ 1 ປີ 5 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 7 ແມ່ນ 1 ປີ 5 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 8 ແມ່ນ 1 ປີ 6 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 9 ແມ່ນ 1 ປີ 5 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 10 ແມ່ນ 1 ປີ 4 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 11 ແມ່ນ 1 ປີ 5 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 12 ແມ່ນ 1 ປີ 10 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 13 ແມ່ນ 1 ປີ 7 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 14 ແມ່ນ 1 ປີ 5 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 15 ແມ່ນ 1 ປີ 8 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 16 ແມ່ນ 1 ປີ 8 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 17 ແມ່ນ 1 ປີ 10 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 18 ແມ່ນ 1 ປີ 8 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 19 ແມ່ນ 1 ປີ 6 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 20 ແມ່ນ 1 ປີ 9 ເດືອນ, ຄອບຄົວ 21 ແມ່ນ 1 ປີ 11 ເດືອນ ແລະ ອັດຕາຜົນຕອບແທນ B/C ແຕ່ລະຄອບຄອບຄົວ: ຄອບຄົວທີ່ 1 ແມ່ນ 2.3 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 2 ແມ່ນ 6.0 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 3 ແມ່ນ 2.3 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 4 ແມ່ນ 2.6 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 5 ແມ່ນ 2.3 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 6 ແມ່ນ 10.2 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 7 ແມ່ນ 7.4 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 8 ແມ່ນ 9.0 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 9 ແມ່ນ 8.7 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 10 ແມ່ນ 10.8 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 11 ແມ່ນ 8.9 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 12 ແມ່ນ 2.3 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 13 ແມ່ນ 4.7 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 14 ແມ່ນ 3.7 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 15 ແມ່ນ 5.1 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 16 ແມ່ນ 4.9 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 17 ແມ່ນ 4.6 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 18 ແມ່ນ 2.0 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 19 ແມ່ນ 5.1 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 20 ແມ່ນ 5.8 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ຄອບຄົວ 21 ແມ່ນ 2.5 ເທົ່າໂຕຂອງເງິນລົງທຶນ, ມູນຄ່າປະຈຸຂອງຜົນຕອບແທນບັນສຸດທິ NPV ມີຄ່າເທົ່າກັບ ຄອບຄົວທີ່ 1 ແມ່ນ 19,054 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 2 ແມ່ນ 19,800 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 3 ແມ່ນ 18,816 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 4 ແມ່ນ 20,802 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 5 ແມ່ນ 20,254 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 6 ແມ່ນ 24,477 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 7 ແມ່ນ 27,908 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 8 ແມ່ນ 25,992 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 9 ແມ່ນ 19,427 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 10 ແມ່ນ 34,394 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 11 ແມ່ນ 28,145 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 12 ແມ່ນ 18,663 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 13 ແມ່ນ 22,102 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ

14 ແມ່ນ 11,896 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 15 ແມ່ນ 16,357 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 16 ແມ່ນ 15,454 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 17 ແມ່ນ 13,670 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 18 ແມ່ນ 14,140 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 19 ແມ່ນ 16,101 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 20 ແມ່ນ 19,017 ພັນກີບ, ຄອບຄົວ 21 ແມ່ນ 35,553 ພັນກີບ, ອັດຕາຜົນຕອບແທນຂອງເງິນລົງທຶນ ROA ມີຄ່າເທົ່າກັບສ່ວນຮ້ອຍຄື: ຄອບຄົວທີ່ 1 ແມ່ນ 0.1-3 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 2 ແມ່ນ 0.9-12 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 3 ແມ່ນ 0.3-3 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 4 ແມ່ນ 0.1-4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 5 ແມ່ນ 0.1-4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 6 ແມ່ນ 1.1-22 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 7 ແມ່ນ 1.3-15 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 8 ແມ່ນ 1.6-14 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 9 ແມ່ນ 1.5-18 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 10 ແມ່ນ 1.9-22 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 11 ແມ່ນ 1.7-29 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 12 ແມ່ນ 0.2-4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 13 ແມ່ນ 0.6-9 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 14 ແມ່ນ 0.6-7 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 15 ແມ່ນ 0.5-10 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 16 ແມ່ນ 0.4-10 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 17 ແມ່ນ 0.2-9 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 18 ແມ່ນ 0.1-3 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 19 ແມ່ນ 0.5-10 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 20 ແມ່ນ 1.5-11 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຄອບຄົວ 21 ແມ່ນ 0.02-4 ສ່ວນຮ້ອຍ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຄວນຈະມີການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກເພີ່ມຈຳນວນໜານ ພ້ອມມີແນວມຸງຫຼັງຄາໜານອີກເພື່ອເໝາະສົມກັບການໝູນວຽນຂອງຜັກແຕ່ລະສະນິດ, ສະເໜີຢາກໃຫ້ທາງໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອເຈາະນໍ້າບາດານເພີ່ມພ້ອມທັງສ້າງແທ້ງເກັບນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າເກົ່າ. ພະຍາຍາມເພີ່ມຂະຫຍາຍຈຳນວນກຸ່ມປູກຝັດອິນຊີໃຫ້ໄດ້ຫລາຍຄອບຄົວ, ຂະຫຍາຍ ຈຸດການວ່າງຂາຍໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ແລະ ສະດວກສະບາຍໃນການຈັບຊື້ຂອງລູກຄ້າເພື່ອຕອບສະໜອງຜົນຜະລິດແກ່ສັງຄົມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສືບຕໍ່ເຜີຍແຜເພີ່ມທັກສະວິທີການໃຫ້ກັບກຸ່ມຊາວນາທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ມີຄວາມສົນໃຈໃນການຜະລິດຜັກອິນຊີ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ຈິລະພັນ ຊຸຈັນ. (2018). ຕົ້ນທຶນ ຄວາມສາມາດໃນການເຮັດກຳໄລ ແລະ ຈຸດກຸ່ມທຶນລະຫວ່າງການ ຜະລິດຜັກປອດສານພິດ ແຂວງ ປະທຸມທານີ, ມະຫາວິທະຍາໄລເທັກໂນໂລຊີລາດສະມິງຄົນລາດບູລີ, ສົມວອນ ແກ້ວປະເສີດ. (2016). ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກຸ່ມປູກຝັດອິນຊີບ້ານຊຽງດາ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ສັກຕິກ່າວ ສຸທິປະສິດ. (2016). ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຫວຂອງທຸລະກິດການປຸກຜັກໄຮໂດນິກເຂດລາສະອານາຈັກ, ມະຫາວິທະຍາໄລສິນປະກອນ

ທອງມິ ແກ້ວບຸນມິ. (2016). ບັນຊີຕົ້ນທຶນ ຄະນະບໍລິຫານທຸລະກິດ: ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດທະນາກອນ ໂຊກສິລິວັດ. (2011). ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນໃນການຜະລິດຜັກປອດສານພິດ ກັບການຜະລິດຜັກທີ່ໃຊ້ສານເຄມີຂອງກຸ່ມ 8 ບ້ານບຶງຜະ ແຂວງ ພິດສະນຸໂລກ. ມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກໂນໂລຊີ ທັນຍະບູລີ ທັດພິງ ອະວິໂລນານ. (2015). ຄວາມຄຸມຄຳທາງເສດຖະກິດການລົງທຶນໃນກຸ່ມທຸລະກິດພິດຜັກກະເສດອິນຊີໂດຍການໃຊ້ ປຸ່ຍໝັກໄສ້ເດືອນ ແຂວງ ຊຽງໄໝ, ມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ໂຈ້

ສິລາກຸນ ບຸນເຮັ່ງ (2007). ການເງິນທຸລະກິດ. ພາກວິຊາບໍລິຫານທຸລະກິດ: ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ຫຼຽນໄຊ ພັນຄົງ. (2015). ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນ ແລະ ປະສິດທິພາບການຜະລິດຜັກປອດສານພິດ ແຂວງ ສິງຂາ. ມະຫາວິທະຍາໄລສິງຂາ.

ຈິລະພັນ ຊຸຈັນ. (2018). ການວິເຄາະໂຄງສ້າງຕົ້ນທຶນຄວາມສາມາດໃນການເຮັດກຳໄລ. ປະທຸມຖານີ: ມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກໂນໂລຊີລາດສະມິງຄົນ.

ສິມວອນ ແກ້ວປະເສີດ. (2016). ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກຸ່ມປຸກຜັກອິນຊີບ້ານຊຽງດາ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ສັກຕິກ່າວ ສຸທິປະສິດ. (2016). ການວິເຄາະຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຫວຂອງທຸລະກິດການປຸກຜັກໄຮໂດນິກ. ລາສະອານາຈັກ: ມະຫາວິທະຍາໄລສິນປະກອນ.

ທະນາກອນ ໂຊກສິລິວັດ. (2011). ການປຽບທຽບຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນຕອບແທນໃນການປຸກຜັກປອດສານພິດ. ພິດສະນຸໂລກ: ມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກໂນໂລຊີ

ຫຼຽນໄຊ ພັນຄົງ. (2015). ການວິເຄາະປຽບທຽບຕົ້ນທຶນ, ຜົນຕອບແທນ ແລະ ປະສິດທິພາບການຜະລິດຜັກ. ສິງຂາ: ມະຫາວິທະຍາໄລສິງຂາ

ຂັດຕິພອນ ແລະ ຄະນະ (2008) “ການປະເມີນມູນຄ່າທາງເສດຖະກິດຂອງບຶງທາດຫຼວງ ແລະ ຜົນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນຂອງປະຊາຊົນ” ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ໄຊຍະເດດ ເພັນຈຳປາ ແລະ ຄະນະ (2007), ສຶກສາມູນຄ່າທາງເສດຖະກິດຂອງບຶງທາດຫຼວງ ແລະ ຜົນກະທົບ

ຂອງການຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນຂອງປະຊາຊົນ. ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ເລັກ ມອນຈະເລີນ ແລະ ສຸນັນ ຄຸຍາກອນ. (2532). ວາລະສານພູມິສາດ14 ການວິເຄາະບັນຫາຫຼັກທາງກ່າວຍະພາບຂອງຜື່ນທີ່ເຮັດນາໃນພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອປະເທດໄທ.

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ. (2012). ວຽກງານສົ່ງເສີມການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ.

ສອນທະວີ ວິສຸດທິວິງ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ. (2013). ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການສາທິດການຜະລິດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ຢູ່ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ຫ້ວຍຊອນ-ຫ້ວຍຊ້ື່ວ ເມືອງຫາດຊາຍຝອງ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. (2005). ຍຸດທະສາດປ່າໄມ້ຮອດປີ 2020 ຂອງ ສປປ ລາວ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. (2009). ຄຸ້ມຄອງການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ.

ກ່າວຣາ ມານິບ. (1983). ກະສິກຳນ້ອຍບໍ່ແກ້ ໄຂຄວາມທຸກຍາກ. ມິດສະກູ.

ກຽດຕິສັກ ແກ້ວມະຫາໄຊ. (2550). ແຮງຈູງໃຈໃນການເລືອກປະກອບອາຊີບເສີມຂອງຊາວນາໃນ ເຂດຊຽງຫວາງເມືອງເພັນ ແຂວງອຸດອນທານີ.

ຄຳພອນ ອິນທິພອນ. (2015). ສຶກສາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານໄຊສະຫວ່າງເມືອງໄຊທານີ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ຄຳເມີງ ມວນມະນີ ແລະ ຄຳຜິວ ນາມລຳມູນ. (2011). ການເມືອງ. ພາກວິຊາການເມືອງ ແລະ ບໍລິຫານລັດຖະກິດຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ ມະຫາວິທະຍາ ໄລແຫ່ງຊາດ.

ຈຸທາທິບ. (2535). ການປັບປຸງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນບໍລິເວນຜື່ນທີ່ສີຂຽວຝັ່ງຕາເວັນຕົກຂອງກຸງເທບມະຫານະຄອນ.

ແສງເດືອນ. (2013). ສຶກສາການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ: ກໍລະນີສຶກສາບ້ານນາແຄ, ເມືອງໄຊທານີ, ກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ.

ສິມປະສິງ ບັກກຳ. (2012). ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມບ້ານ ຊາກ່າວເລົ້າ ເມືອງສຳພັນ ແຂວງຜົງສາລີ.

ຊຸກຽດ ໂຜນແກ້ວ. ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ, ຜົນປະລິດ ແລະ ຜົນຕອບແທນຈາກການເຮັດກະສິກໍາຂອງຊາວກະສິກອນໃນແຂວງເຜັດຊະບູນ ລາຊະອານາຈັກໄທ.

ທິບພະພອນ ສິລາເພັດ. (2012). ທັດສະນະຄະຕິຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການປູກຜັກປອດສານພິດ ກໍລະນີສຶກສາ: ບ້ານບຸ່ງຜ່າວ ເມືອງທຸລະຄຶມ ແຂວງວຽງຈັນ, ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ສປປ ລາວ.

ນາຣຸນາດ ພະຍັກຂ່າ. (ພ.ສ.2544). ສຶກສາຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນຕໍ່ການຫຼຸດລົງຂອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແຂວງພູເກັດ (ປະເທດໄທ).

ໂບເຊີຣີ ບ (Boserup, ຄ.ສ.1998) “the conditions of Agricultural” ໃນ ປີ ຄ ສ 1965 ແລະ “Population and change”.

ຝິງກິດ ວອນສິນ. (ພສ 2555). ຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດກະສິກໍາລ້ຽງສັດ ຂອງເມືອງວຽງສາ ແຂວງນ່ານ. ຄະນະເສດຖະສາດ ຈຸລາລິງກອນມະຫາວິທະຍາໄລ.

ມັນທະນາ ທິບວາລີລິມ. (2545). ການສຶກສາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເພື່ອການກະສິກໍາ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຂອງດິນເພື່ອການປູກຜັດເສດຖະກິດ.

ໂທຊິ ຢາມາກຸຈິ. (2004). ເສດຖະສາດກະສິກໍາ. ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ລິເບີຣີ ບຣີອັງ. (1985). ພູມິສາດການກະເສດ. ນິວຢອກ: ມະຫາວິທະຍາໄລ ອັອກຟອດ.

ອະນຸສິດ ແກ້ວໂພໄຊ. (2011). ຜົນກະທົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກຜັດຕໍ່ກັບເສດຖະກິດ ແລະ ລະບົບການຜະລິດ. ວາລະສານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະບັບທີ 23, ນະຄອນຫຼວງ, ປະເທດລາວ.

ອະນຸສິດ ແກ້ວໂພໄຊ. (2009). ສຶກສາຜົນກະທົບຈາກການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກສາລີຕໍ່ກັບເສດຖະກິດຄອບຄົວ ແລະ ລະບົບການຜະລິດ.

ລິເບີຣີ ບຣີອັງ (1985) ພູມິສາດ ກະເສດສາດ,ນິວຢອກ: ມະຫາວິທະຍາໄລ ອັອກຟອດ